

Risk- och sårbarhetsanalys 2019

Marks kommun – Publik version

Innehåll

1 Bakgrund till krisberedskapsarbetet i Sveriges kommuner	3
1.1 Förändringar i närområdet	3
1.2 Klimat och väder	3
1.3 Nya bedömningar	4
1.4 Nationella skyddsvärden	4
1.5 Styrande dokument	5
2 Kommunens skyldigheter	7
3 Kommunens arbete med risker och krisberedskap	7
4 Kommunens risk- och sårbarhetsanalys	9
4.1 Natur- och väderrelaterade händelser	10
4.2 Andra olyckor och samhällsstörningar	10
4.3 Störningar i teknisk infrastruktur och försörjningssystem	10
4.4 Sociala risker	11
4.5 Sjukdomar	11
4.6 Riskbild för Marks kommun	11
5 Kommunens samverkansarbete inom krisberedskapen	12
6 Sammanfattning	13
Referenser	13

1 Bakgrund till krisberedskapsarbetet i Sveriges kommuner

Efter Berlinmurens fall och försvarsorganisationen Warszawapaktens upplösning i slutet av 1980-talet och början av 1990-talet följde en tid av avspänning i Sveriges närområde. Till följd av detta togs olika politiska beslut om att rusta ner eller helt avveckla stora delar av det militära och civila försvaret. Fokus kom istället att hamna på fredstida kriser och stödinsatser i omvärlden. Den nya inriktningen påverkade också resurser, arbete och planering med krisberedskapen i Sverige. På senare år har dock omvärldsläget återigen förändrats i en mer osäker riktning där både nya och nygamla risker identifierats vilket gjort att krisberedskapen för både samhälle och enskilda åter ses som en viktig del för både landet och dess kommuner.

1.1 Förändringar i närområdet

Bland de nygamla risker och hot som idag återigen kan ses är det förändrade säkerhetsläget i Sveriges närområde. Landets geografiska läge och utbyggda infrastruktur gör det attraktivt på flera olika sätt. Detta gör att det finns risk inte bara för att Sverige kan drabbas direkt i inledningsskedet av konflikter eller kriser i omvärlden utan också för att en eventuell konflikt eller annan händelse som i början inte berör Sverige, i ett senare skede kan spilla över och påverka landet. En sådan påverkan kan vara exempelvis genom varubrist av olika slag (mediciner, livsmedel, drivmedel), störningar och attacker mot IT, kommunikation, elsystem, vägar, järnvägar osv. Utöver de risker mot landet som ofta kommer ifrån konflikter mellan stater i Sveriges närområde finns även så kallade antagonistiska hot ifrån olika typer av extrema organisationer och enskilda individer med viljan att skada och skrämja både samhället i stort och enskilda människor.

1.2 Klimat och väder

Klimatförändringar och dess konsekvenser är ett relativt nytt område inom beredskapsarbetet. Tidigare har arbetet ofta fokuserat på enskilda väderhändelser och dess påverkan på samhället. Idag ses dock också mer långsiktigt på klimatförändringar och hur de kan komma att påverka samhället både nu och i framtiden. Forskare spår exempelvis att fram till år 2100 kan medeltemperaturen i Europa ha ökat med mellan 2–6 grader Celsius beroende på hur fort människan tar sig an de utsläpp som nu sker. En sådan temperaturhöjning skulle med stor sannolikhet medföra både tätare och mer extrema väderhändelser både globalt som i Sverige och därmed i Marks kommun. Ett exempel på sådana risker är den ökade nederbörd och de intensivare skyfall som förväntas uppstå med ett förändrat klimat och som i Marks kommun direkt kan drabba bland annat Viskadalsområdet med översvämningar och skred som följd.

Redan nu har extrema väderhändelser ställt till bekymmer på flera olika sätt i kommunens närområde. Sommaren 2018 var extremt torr och varm vilket i kombination med lägre nederbörd än normalt 2015–2017 gjorde att grundvattennivåerna på många håll blev mycket låga med bevattningsförbud som följd. En annan konsekvens av de torra och varma somrar som Sverige hade 2014 och 2018 var de skogsbränder som bland annat drabbade skogs- och fastighetsägare i form av förstörd egendom, förlorade ekonomiska värden och oro. Bränderna satte hård press på samhällets resurser både för räddningstjänstens brandbekämpning och i vissa kommuner på civilsamhället i stort, exempelvis när ett större antal frivilliga och inkallade behövde organiseras och förses med både livsmedel och logi under tiden som insatsen pågick.

Under skogsbränderna i Västmanland 2014 och de olika bränder som pågick på flera håll i landet 2018 bidrog frivilliga människor och grupper också med viktiga insatser av olika slag. Då drogs också, som många gånger förr, lärdomar om hur viktigt civilsamhället är för lyckade insatser vid olika sorters oönskade händelser. Att det civila samhället med sina kunskaper och resurser är viktigt för att kunna hantera samhällsstörningar av olika slag har länge varit känt men blev än en gång tydligt vid dessa skogsbränder. Civilsamhällets betydelse vid kriser är alltså även det en viktig faktor som påverkar hur planeringen inom krisberedskapen idag pågår runt om i Sverige.

1.3 Nya bedömningar

Det nya omvärldsläget på senare år har fått Sverige att omvärdera beredskapsnivån och planeringsarbetet för olika händelser. Efter politiska beslut från regering och riksdag har landet därför återigen fått en inriktning där krisberedskapen och totalförsvaret ska vara viktiga och naturliga delar av Sveriges övergripande planering. I dessa beslut ingår både en förstärkning av den militära delen av totalförsvaret och en satsning på en uppbyggnad av det civila försvaret. Det civila försvarets uppbyggnad grundas i sin tur på en förstärkt krisberedskap, alltifrån den enskildes ansvar för att ha en hemberedskap, via kommunernas och länens beredskap till den mer övergripande nationella krisberedskapen. På en internationell skala finns även där samarbeten inom krisberedskap vilket också det visade sig vara till stor nytta i skogsbränderna 2018 då flera länder samverkade i släckningsarbetet i Sverige.

1.4 Nationella skyddsvärden

Nationella skyddsvärden är ett centralt begrepp som ska vägas in både i planeringen kring risker och kriser samt det övriga kommunala arbetet. Dessa skyddsvärden har formulerats av Sveriges riksdag och regering och anger vad som ska ses som det skyddsvärda i landet. Landets skyddsvärden ska ses som jämlika i det att inget av dem ska stå över något av de andra. Dock kan olika mål prioriteras olika beroende på vilka händelser som drabbar landet och dess medborgare. I Marks kommuns arbete med krisberedskapsplanering och risker ingår dessa mål som en naturlig del av processen. I korthet består de värden som ska skyddas av:

- **Människors liv och hälsa:** Både fysiskt och psykiskt och både de som drabbats direkt eller indirekt av oönskade händelser.
- **Samhällets funktionalitet:** Att det som är viktigt för att samhällsviktiga verksamheter fungerar och att störningar inte får allvarliga konsekvenser för människor, näringsliv och andra.
- **Demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter:** Det vill säga människors tilltro till samhällsinstitutioner och det politiska beslutsfattandet samt ledningsförmåga, avsaknad av korruption och rättsövergrepp.
- **Miljö och ekonomiska värden:** I båda dessa skyddsvärden är det ett brett perspektiv som menas. Med miljö menas här mark, vatten, biologisk mångfald, värdefulla natur- och kulturmiljöer och annat kulturarv med mera. I ekonomiska värden ingår privat och offentlig egendom, lös och fast egendom samt värdet av produktion av varor och tjänster.

- **Nationell suveränitet:** Med detta menas kontroll över nationens territorium och över de politiska beslutsprocesserna där samt landets försörjning. Nationell suveränitet kan också ses som förutsättningen för att kunna värna övriga skyddsvärden.

Hur strukturen kring Sveriges nationella skyddsvärden och hur de ska skyddas ser ut kan ses i figur 1 nedan.

Figur 1: MSB-det som ska skyddas

1.5 Styrande dokument

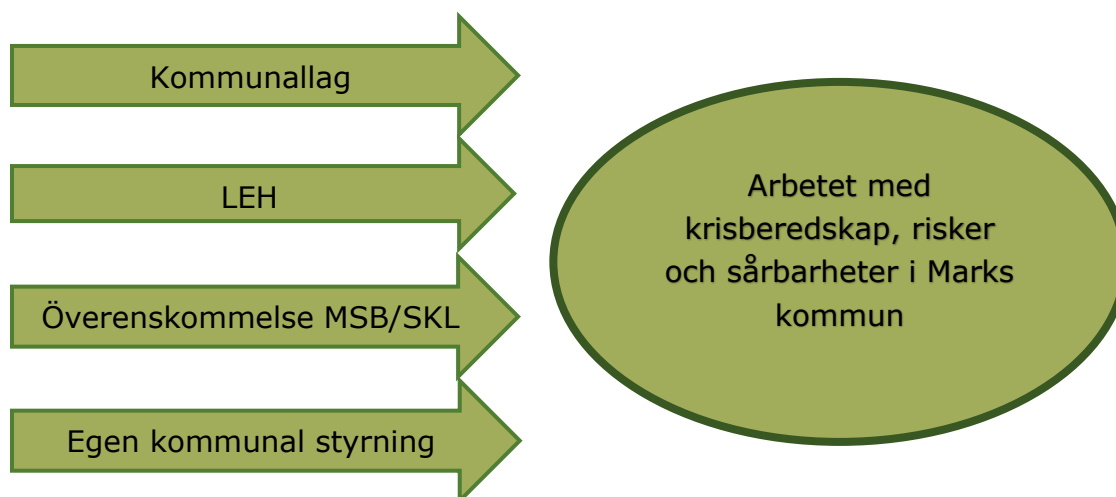
Krisberedskapsarbetet i en kommun påverkas av ett antal lagar och föreskrifter exempelvis säkerhetsskyddslagen, socialtjänstlagen, lagen om skydd mot olyckor, offentlighet och sekretesslagen osv. De huvudsakliga dokument som styr arbetet kring de nationella skyddsmålen och krisberedskapsplaneringen i Sveriges kommuner (figur 2) är dock:

- Kommunallag (2017:725)
- Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH)
- Överenskommelse om kommunernas krisberedskap 2019–2022 (Diarienumr: MSB 2018–09779, SKL 18/03101)

Kommunallagen utgör grunden för den kommunala verksamheten i Sverige däribland arbetet kring risker och kriser. I LEH regleras vilka skyldigheter kommunerna har för att minska sårbarheten i sin verksamhet, för att kunna öka sin förmåga att förhindra och hantera kriser i fredstid samt för att ha en grundläggande förmåga till civilt försvar. I lagen behandlas också vilka skyldigheter kommunen har när det gäller att rapportera in sina åtgärder för riskhantering och krisberedskap till länsstyrelsen, hur kommuner och regioner ska bistå varandra samt hur ersättningen från staten till kommunerna bestäms (2006:544).

I Överenskommelse om kommunernas krisberedskap 2019–2022 mellan Sveriges kommuner och landsting (SKL) och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) behandlas också frågor kring kommunernas arbete med krisberedskap, kommunens geografiska områdesansvar, vilka krav som ställs på kommunerna och hur den statliga ersättningen och annat stöd till kommunerna regleras (MSB 2018–09779, SKL 18/03101).

Utöver dessa dokument finns även den egna kommunens styrdokument och den interna styrningen i arbetet med olika typer av säkerhetsfrågor, alltifrån trygghet på gator och torg till IT-säkerhet, informationssäkerhet, krisberedskap och civilt försvar.

Figur 2: Styrande dokument

2 Kommunens skyldigheter

När det kommer till kommuners skyldigheter i arbetet med risker och beredskap har kommunen enligt gällande lagar och föreskrifter ansvar för alla som befinner sig inom kommunens geografiska område. Det geografiska områdesansvaret för en kommun gäller både de som bor, lever och arbetar där men också de som bara är på besök eller genomresa. Utöver ett ansvar för människors liv och hälsa och övriga nationella skyddsvärden innebär områdesansvaret även att kommunen bland annat ska:

- Se till att det finns en krisledningsnämnd som vid behov kan leda arbetet med extraordinära händelser på den politiska nivån.
- Gemensamt med olika aktörer i och utanför kommunen samordna och samverka i planerings- och förberedelsearbetet för att hindra, begränsa och hantera extraordinära händelser (före-under-efter-perspektiv).
- Kunna stå värd för en inriktnings- och samordningsfunktion (ISF) där kommunen och andra aktörer kan samordna krishanteringsinsatser under kriser.
- Samordna och se till att allmänheten får korrekt och relevant information.
- Utbilda och öva förtroendevalda och anställd personal i att kunna lösa sina uppgifter vid extraordinära händelser i fredstid.

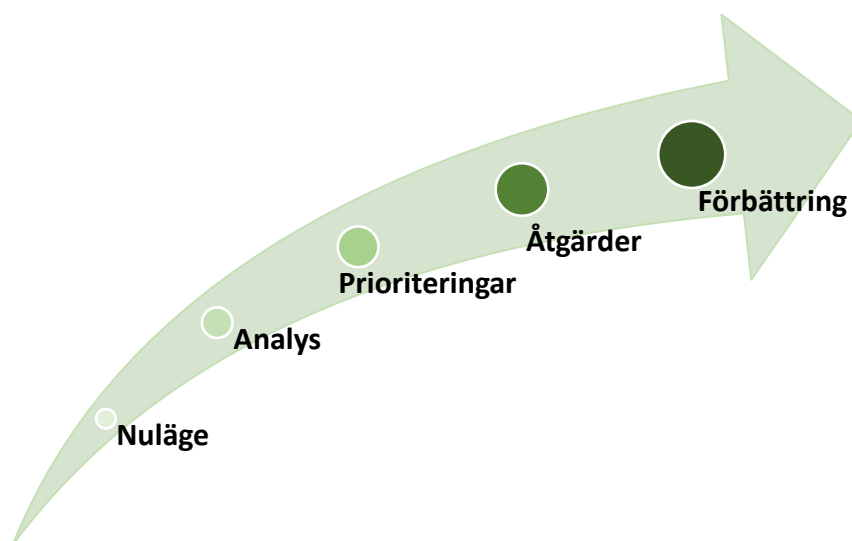
3 Kommunens arbete med risker och krisberedskap

För att leva upp till sina åtaganden på bästa sätt arbetar Marks kommun kontinuerligt med riskhantering och krisberedskap enligt gällande lagar och regler. Arbetet utförs utifrån de tre grundläggande principer som används i svensk krisberedskap och krishantering. Dessa tre principer är:

- **Ansvarsprincipen:** Den som har ansvar för en verksamhet i normala fall har också ansvar om det blir en kris. Det betyder exempelvis att regionen, precis som till vardags, tar hand om ambulansvården vid kris medan kommunerna har hand om skola, hemtjänst och andra verksamheter som normalt är kommunala.
- **Likhetsprincipen:** Vid kris ska verksamheten fungera likadant och på samma platser som i den vardagliga driften, så långt det är möjligt.
- **Närhetsprincipen:** En kris ska hanteras där den inträffar och av dem som är närmast ansvariga. Det är alltså först och främst de drabbade kommunerna, länsstyrelserna och regionerna som har ansvar för insatsen. Om kommuner, länsstyrelser och regioner inte klarar av att hantera en uppkommen kris ska staten hjälpa till.

Det görs inom Marks kommuns krisberedskapsarbete olika former av risk- och sårbarhetsanalyser. Där analyseras vilka typer av extraordinära händelser som kan inträffa i kommunen. Med analyserna som grund bedöms hur dessa händelser direkt och/eller i förlängningen kan påverka kommunens samhällsviktiga verksamheter och människorna i kommunen. Risk- och sårbarhetsanalyserna görs med ett före-under-efter-perspektiv för att få till en heltäckande planering som är användbar såväl före som under och efter kriser. Utifrån analyserna ska sedan kommunen en gång per mandatperiod uppdatera sin plan för hantering av kriser samt ta fram en plan för olika åtgärder som kan förbättra säkerheten i kommunen. Den övergripande processen kan ses i figur 3 nedan.

Åtgärderna kan vara av många olika slag, alltifrån enklare insatser som utbildning av viss personal inom ett särskilt område eller ett nytt larmsystem till större projekt som exempelvis införskaffande och inkoppling av reservkraftverk, reservlager av olika slag eller uppbyggnad av ett nätverk av trygghetspunkter. Allt beroende på vad som framkommit i analyserna och hur de styrande väljer att prioritera detta.

Figur 3: Process för Marks kommuns krisberedskapsarbete under en mandatperiod

Utöver och ofta med den övergripande risk- och sårbarhetsanalysen som grund kommer under mandatperioden 2018–2022 ett flertal olika projekt kring krisberedskap påbörjas/genomföras i kommunen. Exempel på sådana är:

- Övergripande genomgång och uppdatering av kommunens olika styrdokument och planer inom trygghet- och säkerhetsområdet
- Styrel, ett nationellt projekt för bedömning av hur samhällets olika elanvändare ska prioriteras vid elbrist
- Förnyad planering för kärnteknisk olycka
- Säkerhetsskyddsanalys av relevanta objekt
- Genomgång av krigsorganisation och krigsplacering av kommunanställd personal
- Genomgång av kommunens informationssäkerhetsarbete
- Inventering och vid behov komplettering av resurser att använda vid kriser och extraordinära händelser
- Deltagande i årliga nationella krisberedskapsveckan med bland annat information till allmänheten om vikten av den egna beredskapen
- Arbete med förbättrat signalskydd
- Deltagande i Sjuhäradsnätverket för krisberedskap
- Utöka eller skapa ny samverkan med befintliga och nya relevanta aktörer utanför kommunorganisationen. Exempelvis med FRG, Svenska kyrkan, Röda korset, byalag, näringsliv och övrigt föreningsliv
- Deltagande i kommunens klimatanpassningsgrupp
- Beslutade åtgärder utifrån kommunövergripande RSA
- Utökat VMA-system
- Projekt med trygghetsskapande åtgärder
- Övning och utbildning av relevant personal

4 Kommunens risk- och sårbarhetsanalys

Risk- och sårbarhetsanalyserna som utförs i samhället är således ett viktigt verktyg för att identifiera och därigenom kunna åtgärda olika risker i en kommun. Analyserna görs på olika nivåer, alltifrån den enskilda verksamheten som till exempel en dricksvattenanläggning, en skola osv till den kommunövergripande risk- och sårbarhetsanalysen. Den kommunövergripande risk- och sårbarhetsanalysen ska utföras av kommunen under mandatperiodens första år och efter sammanställning rapporteras till länsstyrelsen som i sin tur, efter analys, vidarebefordrar den till MSB för slutlig nationell sammanställning.

Den övergripande risk- och sårbarhetsanalysen som utförs i Marks kommun ska ge olika aktörer en gemensam förståelse för vad som är skyddsvärt och vilka allvarliga hot och risker som finns i just Marks kommun. Analysen ska visa både på kommunens resurser såväl som dess sårbarheter och brister. Analysen ska som nämnts också peka på vilka åtgärder som bör göras eller redan görs dels för att förhindra oönskade händelser dels för att hantera och minimera konsekvenserna av det som ändå inträffar.

Riskidentifieringen under arbetet med risk- och sårbarhetsanalysen i kommunen utförs efter de fem huvudkategorierna som identifierats av MSB och som kort tas upp nedan. Det är viktigt att tänka på att huvudkategorierna på olika sätt ofta hänger samman och att en händelse i en kategori ofta kan påverka också andra kategorier. En naturhändelse som skyfall kan till exempel leda till att andra olyckor som exempelvis dammbrott uppstår. Liknande dominoeffekter kan även uppstå i andra kategorier genom att teknisk infrastruktur och försörjningssystem idag ofta är sammanlänkade. Till exempel kan ett längre elavbrott skapa problem med mobiltelefoni, dricksvatten, betalningssystem och drivmedel. Även sociala risker och sjukdomar kan ha sitt ursprung i andra typer av händelser. Marks kommun berörs av alla de fem riskkategorier som MSB identifierat.

4.1 Natur- och väderrelaterade händelser

De risker som kan kopplas samman med natur- och väderhändelser innefattar även de risker som kan härröras till de pågående klimatförändringarna. I de prognoser som SMHI tagit fram för Västra Götaland är förväntningarna att årsmedeltemperatur och årsmedelnederbörd kommer att öka fram till år 2100. Enligt dessa beräkningar kan bland annat starkare stormar, värmeböljor, skogsbränder, skyfall och högre flöden i åar med medföljande översvämningsrisker förväntas. Dessa förändringar i väder och klimat påverkar inte bara människor just där och då utan även till exempel näringsliv, kulturmiljöer, infrastruktur och bebyggelse på både kort och lång sikt. På så sätt kan dessa händelser påverka människors liv och hälsa, egendom, miljö och samhällets funktionalitet både direkt och över tid.

4.2 Andra olyckor och samhällsstörningar

Denna kategori innefattar olyckor av annan art än naturhändelser. I en kommunövergripande risk- och sårbarhetsanalys tas endast olyckor med konsekvenser som orsakar störningar i samhällets funktionalitet upp. Några exempel på olyckor av sådan art är: större trafikolyckor med farliga utsläpp, dricksvattenstörning och kärnteknisk olycka. Olyckor av annan art och som inte bedöms få konsekvenser för samhällets funktionalitet behandlas av lag om skydd mot olyckor (2003:778).

4.3 Störningar i teknisk infrastruktur och försörjningssystem

I denna kategori finns olika tekniska system som till exempel elnät, IT, mobilnät, VA-nät, järnvägs- och vägstruktur samt drivmedel. Med dagens allt mer teknik- och kommunikationsberoende samhälle är denna kategori viktig att skydda från störningar av olika slag. Kanske särskilt med tanke på att störningar i vissa av dessa strukturer snabbt kan få konsekvenser för samhällets skyddsvärden inte bara på kommunal nivå utan även på regional och ibland kanske till och med nationell och internationell nivå.

4.4 Sociala risker

När det kommer till sociala risker är detta något som ofta bottnar i misstro mot olika samhällsinstitutioner exempelvis på grund av segregation, boendemiljöer, arbetslöshet och barnfattigdom. Sociala risker kan till exempel leda till olika former av antagonistiska risker alltifrån påtryckningar och hot mot enskilda tjänstemän till rena terrorbrott.

4.5 Sjukdomar

Sjukdomar är något som snabbt kan spridas till många människor och därmed påverka stora delar av befolkningen. De kan drabba både i och utanför kommunen samt påverka samhällets funktion direkt genom risker kring de sjukas liv och hälsa. Sjukdomar kan också få indirekta konsekvenser för samhället, exempelvis genom att personalbrist i skolor och omsorg på grund av dessa sjukdomar skapar problem i andra hand. Utöver de sjukdomar som smittar enbart människor finns även riskbilder med sjukdomar som sprids mellan djur och de som kan spridas både till djur och människor.

4.6 Riskbild för Marks kommun

Sammanfattningsvis finns i Marks kommun, precis som i de flesta svenska kommuner, ett stort antal möjliga händelser som kan få konsekvenser för samhällets funktionalitet både i och utanför kommunen. Det finns risker för översvämningar och skred både kring Viskan och andra åar, dessa risker kan också på grund av klimatförändringarna ses som ökande och något som måste hanteras. Sådana händelser kan få stora konsekvenser på både väg och järnvägstransporter till, från och vidare genom kommunen. Andra exempel på risker i en kommun som Mark är att en stor andel skog ger risker för skogsbränder och skadeinsekter. Inom jordbruket finns risker med bland annat torka och sjukdomar på djurbesättningar. Det är också lätt att förstå att större, långvariga strömavbrott skulle få stora konsekvenser för kommunen och dess innevånare genom problem med uppvärmning, IT, mobilnät osv. Det finns i Marks kommun också som i övriga kommuner sociala risker och risk för antagonistiska hot vars art och konsekvenser kan vara av vitt skilda slag. Även händelser utanför kommunens geografiska område kan få konsekvenser för kommunen, smittsamma sjukdomar och problem i olika transportsystem för varuleveranser av olika slag är exempel på sådana. Slutligen är risken med kärnteknisk olycka på Ringhals ett måste att ta hänsyn till i krisberedskapsplaneringen. Dels för att Marks kommun är utsedd till mottagningskommun för en eventuell utrymning vid en sådan händelse dels för att förväntade beslut om utökade evakueringszoner kring Ringhals kommer att leda till att delar av kommunen ingår i dessa zoner.

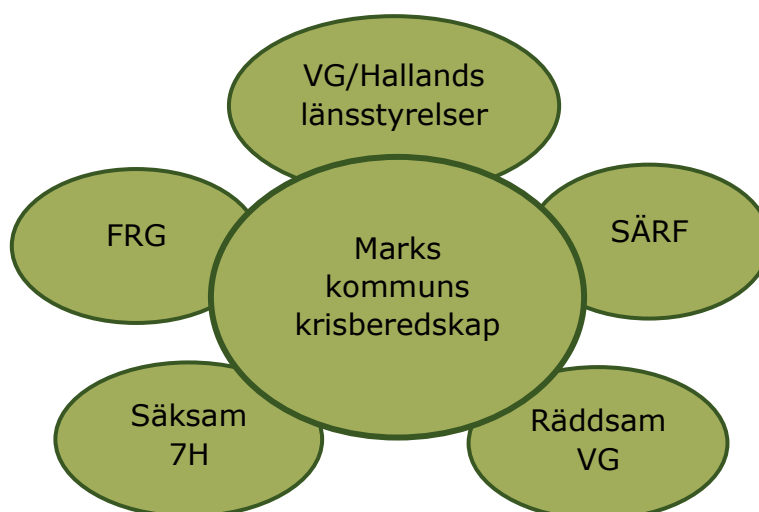
Både de lagkrav och den riskbild som finns för kommunen ställer därför krav på att arbetet med risk- och sårbarhetsanalyser görs på ett bra och strukturerat sätt och att analysen också blir ett "levande" dokument som hålls uppdaterat när nya risker kommer till och andra åtgärdas, faller bort eller minskar. Det innebär också, för att hålla sig uppdaterad, att kommunen behöver samverka både mellan sina egna verksamheter med deras olika kunskaper och resurser men också med aktörer utanför organisationen som till exempel näringsliv, föreningsliv, frivilligorganisationer, andra kommuner och myndigheter osv.

5 Kommunens samverkansarbete inom krisberedskapen

Utöver det egna arbetet med krisberedskap är det Marks kommuns ambition att arbeta med samverkan av olika slag också med övriga relevanta krisberedskapsaktörer i samhället (figur 4). Idag ingår kommunen exempelvis i krisberedskapsnätverket Sjuhärad, Södra Älvsborgs räddningstjänstförbund (SÄRF), Räddsam VG samt Västra Götalands och Hallands länsstyrelser. På nationell nivå finns också olika former av förstärkningsresurser för att hjälpa kommuner vid större kriser. MSB:s skogsbrandsdepåer och Vattenkatastrofgruppen (VAKA) som kan bistå med resurser vid otjänligt vatten är exempel på sådana. Vad gäller samverkan med övriga civilsamhälle finns idag i kommunen ett etablerat samarbete med Frivilliga resursgruppen (FRG).

Ett av kommunens prioriterade mål under mandatperioden är att utöka samverkansarbetet med det civila samhället till nya och nygamla relevanta aktörer samtidigt som befintliga samarbeten stärks. Det är också viktigt för kommunen och för landet att allmänheten kontinuerligt får information och påminns om vikten av den egna beredskapen i hemmet. Arbetet med detta sker till exempel under den årliga krisberedskapsveckan men också genom information via webbplatser, i möten med civilsamhället osv. Arbetet med den egna hemberedskapen är här ett viktigt ämne. Både för att avlasta samhällets resurser så att de vid kriser kan koncentreras på de med störst hjälpbehov och på att hantera det som hänt men också för att väl förberedda människor kan vara en viktig resurs för att hjälpa samhälle och andra människor vid kriser.

Inriktningen både för kommunens interna och externa samverkan inom krisberedskap och riskhantering är att den på samma sätt som risk- och sårbarhetsanalyserna görs med ett före-under-efter-perspektiv.

Figur 4 Kommunens samverkansarbete inom krisberedskap

6 Sammanfattning

I det pågående arbetet med förbättringar av krisberedskap och totalförsvaret i Sverige spelar kommunerna genom sitt geografiska områdesansvar och sitt arbete med risk- och sårbarhetsanalyser en viktig roll både för den egna befolkningen och verksamheten och för planeringen på den lokala, regionala och i vissa fall även på den nationella nivån. Sammanfattningsvis kan sägas att Marks kommun precis som stora delar av det svenska krisberedskapssystemet gjort en nystart i beredskapsarbetet. Denna nystart har flera olika orsaker. Exempel på dessa orsaker är som nämnts:

- Ett försämrat säkerhetsläge i omvärlden.
- Politiska beslut av riksdag och regering vilket lett till nya lagar och regler att förhålla sig till för krisberedskapen också i kommunerna.
- Nya behov exempelvis genom nya sårbara och sammanlänkade system och därigenom nya möjliga påfrestningar på samhället.
- En nygammal förståelse för vikten av civilsamhällets kunskap, resurser och vilja att bidra till krisberedskapen.

Redan idag arbetar Marks kommun brett för att uppnå de prioriterade målen inom sin krisberedskap men arbetet kommer även fortsättningsvis och över tid att kräva insatser på flera olika nivåer och av många olika slag. Både för att Marks kommun ska kunna upprätthålla en god krisberedskap och ett gott skydd för sina innevånare och besökare i fredstid men också för att med krisberedskapsarbetet som grund även vara förberedd för de krav som kan ställas på kommunen vid höjd beredskap och krig. Då som en aktiv och bidragande aktör i det svenska totalförsvaret.

Referenser

Kommunallag (2017:725): https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/kommunallag-2017725_sfs-2017-725

Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap: https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2006544-om-kommuners-och-landstings_sfs-2006-544

Lag (2003:778) om skydd mot olyckor: https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2003778-om-skydd-mot-olyckor_sfs-2003-778

MSB (2013). Handlingsplan för skydd av samhällsviktig verksamhet <https://www.msb.se/contentassets/d8fca23b124c4686a629970fd2c1aa31/handlingsplan-for-skydd-av-samhallsviktig-verksamhet.pdf>

MSB (2014). Social oro ur ett kommunalt perspektiv <https://rib.msb.se/filer/pdf/27439.pdf>

Räddsam VG (2019). <http://www.raddsamvg.se/>

Södra Älvsborgs räddningstjänstförbund (2019). <http://www.serf.se/>

Överenskommelse om kommunernas krisberedskap 2019–2022 MSB, SKL (2018). <https://skr.se/download/18.105df55f1665d36a3348592d/1539691298340/%C3%96verenskommelse-om-kommunernas-krisberedskap-2019-2022.pdf>